

Formuesskatt «Norge mot 2025»

Professor dr juris Ole Gjems-Onstad, Handelshøyskolen BI,

Konkretisere

- Dagens sats
  - $0,85 \% \times 0,65 = 0,55$
- Aps forslag
  - $1,3 \% \times 0,8 = 1,04 \%$
    - Økning 89 %

SMB i dag - Unikorn i morgen

- Norge
  - Ikke HM, Novo, Maersk, Ikea, lego etc etc
- Spotify

Kahote

- CEO kr 4 mrd
  - Skattemessig ikke-børsnotert
    - Formuesskatt = kr 0
  - Børsnotert
    - Kr 4 mrd x 0,55 = kr 22 millioner (Aps forslag x 1,89 = kr 41,58 millioner)
      - Kr 5,5 millioner/milliard
    - Kr 5 500 per million
    - Kr 550 000 per 100 million

+ Utbytte eller gevinstskatt

- Formelt personen
- Reelt selskapet
- Utbytteskatt 31,68 %
- Betale kr 1 i formuesskatt - kr 1,46 i utbytte/samlet skatt (5,5 blir 8,03 - Ap: 15,67)
- Selge aksjer - 31,68 % gevinstskatt
  - Kahot CEO kr 32,12 millioner (Ap kr 60,7 mill)
- Øke inntekt i selskapet - 22 % selskapsskatt
- Kr 1 i formuesskatt kan bli kr 1,87 i samlet skatt

Vesentlig sperre børsnotering

- Fra selskapets skattemessige verdier
  - Immaterielle eiendeler = 0
- Til markedsverdi/børskurs
  - Gjennomsnittlig 68,1 % lavere hvis ikke-børsnotert
  - Nylig børsnoterte - 91,4 % lavere formuesverdi hvis ikke-børsnotert
    - La gründere flytte s 105

Menon Business Economics 2015

- *Kapitalbeskatning og investeringer i norsk næringsliv*
- *Våre hovedanslag viser at en reduksjon i selskapsskatten har langt større effekt på investeringene i næringslivet i fastlands-Norge samlet sett, enn tilsvarende endringer i utbytteskatten og formuesskatten*

Røe Isaksen/Frischsenteret-rapporten

- Sitert på Aps hjemmesider
- En rapport høyreregjeringen selv bestilte og fikk levert oktober 2020 viser at det faktisk blir flere jobber av å beholde formuesskatten.
- «Hovedresultatet fra denne analysen er at økt formuesskatt for majoritetseiere i nært eide, små og mellomstore virksomheter i gjennomsnitt bidrar til å **øke sysselsettingen i den virksomheten de eier.**», står det i rapporten Frischsenteret og Senter for skatte- og atferdsforskning ved NMBU har laget.
- Forskerne skriver at formuesskatten gjør at eierne **tar ut mindre utbytte og lønn til seg selv.** Med andre ord gjør høyere formuesskatt det mer lønnsomt for eierne å plassere formuen i bedriften. I rapporten anslås det at én krone mer i beregnet formuesskatt øker lønnssummen i bedriften med 30 øre samme år.

Motsyklisk - også i underskuddsår

- Korona!
  - Etterslep - verdier pr 1 jan 2020 bestemmer formuesskatt som forfaller i 2020
- 0 inntekt - 0 inntektsskatt
- 0 inntekt - masse formuesskatt

Omregnet til daglig boavgift i Norge

- Kr 1 mrd
  - Kr 5,5 mill/365 = kr 15 000
  - Kr 8,03 mill/365 = kr 22 000 (inkl utbytteskatt - eneste realistiske)
- Kahote CEO kr 32,12 mill/365 = kr 88 000
  - Med Aps forslag: kr 60,7 mill/365 = kr 166 301

Alene i verden

- I hele Norden
- I hele Europa
  - Sveits, Belgia
- I hele verden
  - Argentina, Columbia, Uruguay
- Norge mot OECD's rapport 2018

Verdens hardeste - frikoblet fra kontant- og likviditetsstrøm

---

- Ikke maksimaltak
  - 80 %-tak opphevet 2009
- Pomperipossa (> 100 % skattebelastning) x N

Flytting

- Kvalitative undersøkelser
- Kvantitative undersøkelser
  - Ikke publisere data 10 personer eller mindre
- Utflytting - 1 mrd
  - Lavere hvis flere tilknytningspunkter utland
- Innflytting
  - 100 millioner og mindre
- Motvirke - øvre tak formuesskattegrunnlag kr 2 mrd
  - Jf tidligere Sverige fritak 10 % av børsnotert selskap

Formuesskatt og likhet

- Utflytting gir mer likhet
- Ikke-børsnotering gir mer (offisiell) likhet

Merskatt norsk eierskap

- Utlending sparer 0,85 (0,55) %
- Høyere avkastning etter skatt
- Hvem skal eie norsk næringsliv?
  - Stat og utlendinger
  - Hvilke eiere sikrer norske arbeidsplasser og lokalmiljø?

Konfiskatorisk skatt

- 500 000 betaler formuesskatt
- Kr 16,1 mrd i proveny
  - 40 % < kr 10 mill i formue
- Lavrente og inflasjon
  - Negativ avkastning bankinnskudd
  - Formuesskatt forsterker konfiskasjon

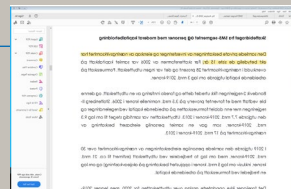
Terminologi

- Språk setter premisser
  - «Rike»
    - Litt mindre rik - bare bra
  - Arbeidsgiver, bedriftseier, gründer
    - Svekke økonomiske ressurser - mindre sterkt næringsliv - mindre gründerpotensiale
- Nullskattyter
  - Faglig galt
  - Selskapsskatt rammer aksjonæren
  - Samlet skattesats utbytte
    - $22 \% + [(100-22) \times (22 \% \times 1,44)] = 22 \% + [78 \times 31,68 \%) = 22 \% + 24,7 \% = 46,7 \%$

Debatt for spedalske - og ikke anerkjente minoriteter

- Ikke farlig ikke å ta hensyn til gründere
- Spedalsk
  - Stein Erik Hagen
    - Jens Stoltenberg
  - Bjørn Dæhlie
    - Norske medier

Hva bør gjøres!

- Fjerne/reducere
- Hindre heving
  - Stoppe reversering aksjereduksjon/aksjetilpasning («rabatt»)
- Minne om vekslepenger brukt opp
- Begrense til personlig forbrukskapital
  - 10 prosentpoeng lavere verdsettelse aksjer kr 1,12 mrd
  - Fjerne resterende 65 % - kr 7 mrd
- Fra formuesskatt til eiendomsskatt bolig

Hvorfor viktig debatt

- Skadelig skatt
  - *La gründere flytte*
Formuesskattens dilemmaer
i krisenes tidsalder
Cappelen Damm

